

13/9

Rysk arvsrätt

En instruktiv redogörelse för arvsrätten i Sovjetunionen lämnas i senaste häftet av Ugeskrift for Retsvæsen av den danske juristen professor Borum. I enlighet med de principer som vid denna tid ansågs självfallna för kommunismen upphävde regeringen den 27 april 1918 all arvsrätt; en avliden persons egendom hemföll till staten. Fyra år senare skedde den första ändringen; äkta makar, barn och personer som underhållits av den döde blev arvsberättigade i fråga om egendom med ett värde av högst 10.000 rubel. År 1926 upphävdes begränsningen till en viss summa. År 1945 kom det senaste steget i utvecklingsprocessen. Arvsrätten blev utsträckt till syskon, föräldrar och alla efterkommande i rätt nedstigande led. Därjämte stadgades obegränsad testamentsrätt. Motiveringen till denna reform var att äganderätten genom den socialistiska ordningen fått ett helt nytt innehåll; någon privat äganderätt föreligger inte, blott en personlig äganderätt — med denna ändring i benämningen blir äganderätten inte längre något ont, utan tvärtom en god sak, som bör upp-

muntras. Därjämte anfördes behovet av att stärka familjen; omkring 1935 blev familjen som bekant en hörnsten i den kommunistiska ideologin, medan man tidigare talat om dess snara och fullständiga likvidering.

Reglerna om arvs- och testamentsrätt bör ses mot bakgrunden av andra ryska rättsregler. Någon arvsskatt finns inte, skatterna är nästan genomgående indirekta och inte progressiva, alltså så förmånliga som möjligt för de högre inkomsttagarna. Skillnaderna i inkomst är oerhörda; en direktör kan förtjäna bortåt hundra gånger så mycket som en arbetare. De väldiga inkomstskillnaderna blir sålunda inte, som i alla demokratier, i hög grad reducerade genom beskattningen.

För det stora flertalet ryssar blir arvs- och testamentslagstiftningen utan intresse, då de lever i yttersta fattigdom. Denna lagstiftning hör emellertid till de bästa bevisen för att det ekonomiskt välställda fåtalets ställning är starkare förankrad i det kommunistiska Ryssland än i någon västerländsk stat. Ingen svensk högerman skulle våga fantisera om en så konservativ ordning.

Men det är denna ordning som de svenska kommunisterna framställer som mönster — samtidigt som de hos oss strider för höga arvsskatter och allmän inkomstutjämning.